

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. ve věci

žalobce: **X**, narozený dne X
státní příslušnost Čínská lidová republika
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 11. 2023, č. j. MV-171107-4/SO-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 28. 11. 2023, č. j. MV-171107-4/SO-2023, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč k rukám advokáta Mgr. Marka Sedláka, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se domáhá přezkumu shora označeného rozhodnutí žalované, jímž žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 7. 9. 2023, č. j. OAM-19927-23/DP-2021, kterým ministerstvo zamítlo žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území podle § 44a odst. 4 ve spojení s § 46a odst. 2 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Důvodem tohoto rozhodnutí bylo, že žalobce neplnil účel, pro který bylo povolení vydáno. Žalovaná zdůraznila, že účelem institutu dlouhodobého pobytu za účelem soužití rodiny na území je umožnit blízkým rodinným příslušníkům rozvíjet rodinný život na území toho státu, kde má některý z nich povolený pobyt. Manželství žalobce však bylo již roku 2012 rozvedeno a žalobce od této doby nerealizuje společné soužití se svojí manželkou, čímž nenaplnuje účel dlouhodobého pobytu. Ohledně dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalovaná konstatovala, že v posuzovaném případě je evidentní převaha veřejného zájmu na tom, aby žalobci nebyl umožněn pobyt, o který žádá, neboť důvodem zamítnutí žádosti je několikaleté neplnění účelu, pro který mu bylo dosavadní povolení k pobytu vydáno. Dcery žalobce žijí ve společné domácnosti se svojí matkou, bývalou manželkou žalobce, a žalobce nepředložil žádné relevantní důkazy na podporu svého tvrzení, že se s nimi pravidelně stýká a udržuje kontakt. Napadené rozhodnutí však nelze považovat za nepřiměřené jen proto, že žalobce, který po více jak jedenáct let neplní účel pobytu, nadále udržuje styky se svými dětmi, které však na území České republiky pobývají zcela nezávisle na jeho pobytovém oprávnění. Žalovaná stejně jako ministerstvo nevyhověla návrhu žalobce na doplnění dokazování výsledkem manželky žalobce a jeho družky ani návrhu, aby byl jako důkaz připojen protokol o výsledku žalobce ze dne 14. 9. 2023. Odkázala přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 554/2018-31. K výpovědi bývalé manželky při pobytové kontrole v roce 2021 žalovaná konstatovala, že tato není výlučný důkazem, neboť i z cizineckého informačního systému vyplývá, že bývalá manželka žalobce společně s dcerami pobývá na jiné adrese než žalobce. Jde-li pak o frekvenci s jakou se žalobce s dcerami stýká, žalovaná zopakovala, že ta nemůže svědčit o nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí.

II. Žaloba

2. Ve včasné žalobě žalobce namítal, že žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny nepodával po rozvodu manželství s podvodným úmyslem. Měl za to, že pokud zde žijí obě jeho dcery, i nadále plní účel pobytu a může žádat o jeho prodloužení. Žádost pro něj zpracovala poradenská kancelář, která nevěděla o tom, že je rozvedený. Proto bylo v žádosti nesprávně uvedeno, že je ženatý. K těmto důvodům měla žalovaná přihlédnout při posuzování zásahu do soukromého a rodinného života. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince a také další okolnosti. Žalobce skutečně několik let neplnil účel pobytu, bylo tomu však z nedbalosti, k čemuž měla žalovaná přihlédnout.

3. Žalobce má v České republice dcery, se kterými se pravidelně stýká a udržuje s nimi rodinný život. Ten ostatně podrobně popsal v jiném řízení dne 14. 9. 2023 (řízení o vydání zaměstnanecké karty, sp. zn. OAM-67030/ZM-2021) a v odvolání požadoval, aby protokol o jeho svědecké výpovědi provedla žalovaná i v nynější věci. Žalovaná důkaz neprovedla pro nadbytečnost, aniž by odmítnutí důkazu blíže odůvodnila.
4. Žalobce také v odvolání namítal, že ministerstvo vycházelo z neaktuálních informací o jeho rodinném životě. Tyto informace získalo v roce 2021 při pobytové kontrole. Proto navrhoval provést výslech jeho bývalé manželky a současné družky. Provedení svědeckých výpovědí ministerstvo zamítlo právě s poukazem na vysvětlení manželky podané při pobytové kontrole v roce 2021. Tím porušilo zásadu zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalovaná postup ministerstva shledala zákonným. K tomu obsáhle citovala z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 554/2018-31. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť žalovaná měla uvést konkrétní důvody pro neprovedení žalobcem navrhovaných důkazů, a nikoliv pouze odkázat na soudní rozhodnutí.
5. Ke styku s dcerami žalobce uvedl, že je pravidelný. Pečuje o ně, podporuje je, i když žijí u jeho bývalé manželky. V důsledku napadeného rozhodnutí žalobce i jeho dcery přijdou o formu rodinného života, kterou vedou již řadu let. Především přijdou o pravidelný osobní kontakt, který nelze rovnocenně nahradit telefonováním nebo videohovory. Jak žalobce uvedl, byl v dobré víře, že účel pobytu plní, a byť ho z hlediska zákona ve skutečnosti neplnil, jeho dobrá víra to dostatečně vyvažuje. Dle žalobce nejsou splněny požadavky čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), totiž, že zásah do soukromého a rodinného života spočívající ve faktickém znemožnění osobních kontaktů žalobce s dcerami je nezbytný v demokratické společnosti.
6. Žalovaná se také vůbec nezabývala dopadem napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce a jeho družky, s níž žalobce vede společnou domácnost. Žalobce přitom tento zásah v průběhu správního řízení namítal a marně navrhoval i výslech své družky. Dle žalobce i vztah mezi druhem a družkou představuje rodinný život, kterému je poskytována zákonná ochrana.
7. Z těchto důvodů žalobce navrhoval, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

8. Žalovaná zrekapitulovala průběh řízení a setrvala na důvodech napadeného rozhodnutí. Navrhla, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“),

v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 a odst. 2 s. ř. s., a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

10. Nejprve se krajský soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Tato vada je vyhrazena nejzávažnějším pochybením, která neumožňují věcný přezkum napadeného správního rozhodnutí, a soud je povinen se jí zabývat z úřední povinnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS). Žalobce spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí v nedostatečném uvedení důvodů, pro které nebyly provedeny jím navrhané důkazy. Krajský soud s žalobcem v tomto bodě souhlasí. Důkazní návrhy žalobce na výsledky bývalé manželky a současné družky ministerstvo bez dalších podrobností odmítlo s tím, že je považuje za nadbytečné. Žalovaná shledala postup ministerstva zákonným a poukázala v této souvislosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 554/2018-31, který se ovšem zabývá přípustností tzv. účastnické výpovědi a svědeckých výpovědí se vůbec netýká. Pouhým odkazem

na tento judikát ale nelze odůvodnit ani neprovedení důkazu protokolem o výsledku žalobce v jiném správním řízení vedeném podle zákona o pobytu cizinců. Napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

11. Ve věci není sporu o tom, zda žalobce plnil či neplnil účel pobytu. Žalobce nepopírá, že byl převážnou část doby pobytu rozvedený, ačkoliv pobyt za účelem sloučení rodiny spojil právě s bývalou manželkou. Žalobcovu dlouhodobé neplnění účelu pobytu učinila žalovaná středobodem svých úvah. Proto v nynější věci shledala značnou převahu veřejného zájmu nad soukromým a rodinným životem žalobce. Zjišťováním podrobností o žalobcově soukromém a rodinném životě se ovšem prakticky nezabývala. Tvrzení žalobce, že se podílí na výživě svých nezletilých dcer a pravidelně se s nimi stýká, odmítla jako nepodložené s tím, že žalobce nepředložil žádné relevantní důkazy na podporu svých tvrzení. Žalovaná připustila, že vyjádření žalobcovy bývalé manželky při pobytové kontrole v roce 2021 má sníženou důkazní hodnotu, k jejímu výsledku však sama nepřistoupila, i když to žalobce navrhoval. Podle soudu je neakceptovatelné, aby žalovaná s nedostatečným odůvodněním odmítla důkazní návrhy žalobce a současně poukazovala na to, že nepředložil žádné relevantní důkazy na podporu svých tvrzení. K tvrzenému družskému poměru žalobce se pak žalovaná nevyjádřila vůbec.
12. Při posuzování zásahu do rodinného života žalobce měl být pro žalovanou klíčový žalobcův vztah s nezletilými dcerami a podíl na jejich výživě. Žalovaná měla nejdříve dostatečně zjistit skutkový stav, postavit najisto, zda tvrzení žalobce nejsou účelová a jaký je rozsah a kvalita jeho vztahu k dcerám. Pokud by žalovaná dospěla na základě řádně provedených důkazů k závěru, že žalobcova tvrzení nejsou účelová, bylo by dále nutné se zabývat nejlepším zájmem žalobcových dětí. Podle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí. Toto hledisko je podle Evropského soudu pro lidská práva třeba zohlednit také v případě posuzování zásahů do soukromého a rodinného života podle čl. 8 Úmluvy (rozsudek ze dne 9. 4. 2019, I. M. proti Švýcarsku, stížnost č. 23887/16, či rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, Ünér proti Nizozemsku, stížnost č. 46410/99, bod 58). Existence nezletilých dětí automaticky neznamená, že cizinci nelze zrušit pobytové oprávnění či jej dokonce vyhostit. Obě úmluvy

však vyžadují, aby všechny orgány jednající ve věcech, které se dotýkají nezletilých dětí, jejich zájmy náležitě identifikovaly, vzaly je v úvahu a dostatečně zdůvodnily svá rozhodnutí. Jak poukázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, bod 35, „rozpor [s čl. 8 Úmluvy] nastane za situace, kdy odůvodnění vnitrostátních rozhodnutí jsou nedostatečná a neobsahují posouzení protichůdných zájmů“.

13. Prostor správních orgánů pro uvážení nabývá na významu podle toho, jak to které řízení dopadá na dítě. Ústavní soud v nálezu ze dne 17. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, č. 70/2020 Sb. ÚS, bod 52, identifikoval čtyři kategorie řízení podle jejich dopadu na dítě. První kategorii tvoří řízení, jejichž účelem je upravit přímo práva či povinnosti dítěte jako takového. Druhou kategorií představují řízení, jejichž účelem je upravit práva a povinnosti dítěte, která se však bezprostředně nedotýkají jeho statusu dítěte. Do třetí kategorie spadají řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte, ale která mají na dítě zprostředkovaný právní dopad, neboť jejich výsledek je nutně a nepominutelně spojen s navazující změnou právního postavení dítěte. Konečně čtvrtá kategorie obsahuje řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte ani na ně nemají zprostředkovaný právní dopad, ale dopadají na ně pouze fakticky. V projednávané věci se děti žalobce nacházejí ve třetí kategorii, u níž se podle Ústavního soudu „otevřít širší prostor pro převážení jiným konkurujícím zájmem než u druhé kategorie [kde je nejlepší zájem zcela zásadním zájmem, avšak může být výjimečně převážen zájmem jiným], neboť se zde nestřetává jen zájem dítěte na jedné straně a jiný zájem na straně druhé, ale zájem dítěte je jen jedním, byť nepochybně významným, z vícera zájmů různých dalších subjektů, mezi kterými je třeba vyvažovat a které mohou být stejně významné či dokonce významnější“ (bod 53 citovaného nálezu).
14. Nejlepším zájmem žalobcových dětí se správní orgány vůbec nezabývaly. Ze správního spisu je přitom patrné, že jim muselo být zřejmé, že žalobcovy děti jsou nezletilé. Žalobce navíc na dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života svého a svých dětí opakovaně poukazoval. Přestože sám nezmínil přímo pojem nejlepšího zájmu dítěte, bylo povinností správních orgánů jej identifikovat a zohlednit. Proti tomuto zájmu mohly postavit veřejný zájem na dodržování právních předpisů zde pobývajícími cizinci a skutečnost, že žalobce dlouhodobě neplnil účel pobytu. Tyto dva zájmy měly řádně vážit a náležitě odůvodnit, který zájem převážil.
15. Napadené rozhodnutí bylo dílem zatíženo nepřezkoumatelností a dílem nedostatečně zjištěným skutkovým stavem. Bude tak povinností žalované doplnit dokazování, vysvětlit, proč ty které důkazní návrhy nepovažuje za důvodné a současně identifikovat a vážit nejlepší zájem žalobcových nezletilých dětí.

V. Závěr a náklady řízení

16. Vzhledem k uvedenému dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná. Proto napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). S ohledem na existenci uvedených vad soud rozhodl bez jednání, jehož nařízení ostatně ani strany nepožadovaly.
17. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl ve věci plný úspěch a byl zastoupen advokátem. Jeho

náklady spočívají v zaplaceném soudním poplatku za podání žaloby ve výši 3 000 Kč a v nákladech na právní zastoupení. To sestává ze dvou úkonů právní služby, a to z převzetí věci a přípravy zastoupení a podání ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] ve výši 3 100 Kč a paušální náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu) za úkon. Celkem tedy 6 800 Kč. Jelikož je zástupce žalobce plátcem DPH, zvyšuje se odměna o tuto daň ve výši 21 %. Celkem je tedy žalovaná povinna uhradit žalobci na náhradě nákladů řízení 11 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce. Soud do nákladů řízení nezahrnul odměnu a hotové výdaje advokáta za podání návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě a s ním spojený soudní poplatek ve výši 1 000 Kč, neboť žalobce s tímto návrhem nebyl u soudu úspěšný, a proto si tento náklad ponese sám (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 9. 2013, č. j. 22 A 21/2012-38).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 9. září 2024

Mgr. Karolína Tylová, LL.M
samosoudkyně